

Stichting voor Kennis
en sociale Cohesie

Jaarverslag 2009

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord	4	6.4	Organisatie en samenwerking	23
2.	SKC	5	6.5	Stadsdelen, scholen en deelnemers	23
2.1	Inleiding	5	6.6	Resultaten en ervaringen	24
2.2	Ontstaan	5	6.7	Toekomstperspectief	24
2.3	Visie	5	7.	Tutoring	26
2.4	Missie	5	7.1	Inleiding	26
2.5	Doelstelling	5	7.2	Doelstelling en doelgroep	26
2.6	Doelgroepen	5	7.3	Werkwijze	26
2.7	Organisatiestructuur	5	7.4	Samenwerking	27
2.8	Medewerkers	5	7.5	Deelnemers	27
2.9	Activiteiten	5	7.6	Toekomstperspectief	27
2.10	Bijdragen fondsen en subsidies	5	8.	Huiswerkbegeleiding	28
3.	Het Mentorproject	6	8.1	Inleiding	28
3.1	Inleiding	6	8.2	Doelstelling en doelgroep	28
3.2	Doelstelling en doelgroep	6	8.3	Werkwijze	28
3.3	Werkwijze	6	8.4	Samenwerking	29
3.4	Samenwerking	9	8.5	Deelnemers	29
3.5	Stadsdelen en scholen	11	9.	Overstap voor ouder en kind (OOK)	30
3.6	Resultaten	12	9.1	Inleiding	30
4.	Weekendstudentproject	14	9.2	Doelstelling en doelgroep	30
4.1	Doelstelling en doelgroep	14	9.3	Werkwijze	30
4.2	Werkwijze	14	9.5	Samenwerking	31
4.3	Samenwerking	14	9.6	Deelname	31
4.4	Algemeen verslag	15	10.	Jubileumjaar Mentorproject	32
4.5	Stadsdelen, scholen en deelnemers	16	10.1	Jubileumreceptie 10-10	32
4.6	Resultaten	16	10.2	Voetbaltoernooi 10 jaar Mentorproject	32
5.	Schoolbuurtwerk	18	10.3	Conferentie: tussen orthodoxie en professionaliteit	32
5.1	Inleiding	18	11.	Organisatiestructuur	34
5.2	Doelstelling en doelgroep	18	11.1	Organogram	34
5.3	Werkwijze	18	11.2	Bestuur	34
5.4	Samenwerking	19	11.3	Directie	35
5.5	Stadsdelen, scholen en deelnemers	19	11.4	Coördinatie	35
5.6	Resultaten	20	11.5	Communicatie	35
6.	Jouw school, Mijn school	22			
6.1	Inleiding	22			
6.2	Doelstelling en doelgroep	22			
6.3	Werkwijze	22			

1. VOORWOORD

2009 was voor de Stichting voor Kennis en sociale Cohesie een positief en tegelijkertijd hectisch jaar. Een groot gedeelte ervan heeft in het teken gestaan van het jubileumjaar. In het schooljaar 2008/2009 vierde de stichting immers het tienjarig bestaan van het *Mentorproject*. Dit heugelijke feit werd gedurende het hele schooljaar onder de aandacht gebracht door middel van het organiseren van extra activiteiten.

In het afgelopen jaar hebben we ook de samenwerking met het aantal basisscholen in bijna alle projecten kunnen uitbreiden. Daar zijn wij erg blij mee, want hoe meer kinderen we kunnen begeleiden, hoe beter. Gezien het feit dat veel nieuwe scholen tegelijk startten met onze projecten, waren er ook onstuimige perioden. Door de inzet van onze medewerkers én de samenwerkende scholen zijn de projecten toch erg succesvol verlopen.

Naast de uitbreiding heeft de SKC in 2009 bovendien een nieuw project gelanceerd. In samenwerking met het NOVA-College is het project Tutoring opgestart als pilot. Daarover later meer.

Het project Schoolbuurtwerk heeft eind 2009 een doorstart gemaakt nadat het anderhalf jaar niet is aangeboden.

Dit had te maken met een gebrek aan financiële middelen. Stadsdeel Bos en Lommer heeft zich ingezet om het project alsnog aan te bieden omdat de scholen erg enthousiast zijn over het project.

Een groter aantal partnerscholen betekent ook een grotere belasting van de eigen organisatie. Dit betekent dat de medewerkers continu bijgeschoold dienen te worden om de veranderende omstandigheden het hoofd te bieden. We hebben in 2009 de samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool INHOLLAND geïntensiveerd en een professionaliseringslag gemaakt in de begeleiding van stagiaires. Ook hierover leest u in dit jaarverslag meer.

Mocht u na het lezen van dit verslag nog vragen hebben, neem dan gerust contact met ons op.

Dhr. drs. M. R. Belkadi
Directeur
(April 2010)

2. STICHTING VOOR KENNIS EN SOCIALE COHESIE

2.1 Inleiding

De Stichting voor Kennis en sociale Cohesie (SKC) is een multiculturele stichting in Amsterdam die jongeren in achterstandssituatie en volwassenen met verschillende achtergronden helpt op een positieve manier deel te nemen aan de samenleving. Zij doet dit door middel van verschillende projecten op het gebied van onderwijs, welzijn, arbeid en kunst en cultuur, waaronder het bekende *Mentorproject*.

2.2 Ontstaan

Het Mentorproject groeide sinds haar oprichting in 1998 uit tot een erkend kennis- en expertisecentrum op het gebied van jongerenproblematiek. Zeker waar het jongeren uit diverse etnische groepen met een sociale en maatschappelijke achterstand betreft. Om continuïteit te kunnen garanderen is in 2005 de Stichting voor Kennis en Sociale Cohesie (SKC) opgericht.

2.3 Visie

De SKC gelooft dat door onderlinge kennisoverdracht een nieuwe kennis ontstaat, die sociale cohesie versterkt of doet ontstaan. De stichting is niet gebonden aan één bepaalde etnische groep. Het bestuur zelf bestaat uit diverse personen van verschillende etnische/culturele achtergronden.

Invoeging in de samenleving is niet alleen een zaak van allochtone groepen. Het is een gezamenlijk proces van zowel allochtonen als autochtonen die begrip en respect voor elkaar opbrengen. In samenwerking met verschillende organisaties gebruikt de SKC haar ervaringen uit het Mentorproject voor het opzetten en ontwikkelen van nieuwe projecten op het gebied van actuele maatschappelijke vraagstukken. Samenvattend kunnen we zeggen dat de SKC als taak heeft:

- :: problemen op het maatschappelijk vlak analyseren en oplossingen bieden;
- :: jongeren in hun eigen leefsituatie helpen;
- :: jongeren routes bieden die tot succes op school en in de samenleving leiden;
- :: een kader creëren waarin mensen met elkaar samenwerken.

2.4 Missie

De missie van de SKC is daarom ook het '*Wederzijds participeren*' van alle in Amsterdam woonachtige groepen.

2.5 Doelstelling

Doel van de SKC is het stimuleren van een actieve deelname aan de samenleving op het gebied van onderwijs, welzijn, arbeid en kunst en cultuur en het bevorderen van de sociale cohesie binnen die samenleving. Om deze doelstelling te kunnen verwezenlijken, heeft de SKC de volgende subdoelen geformuleerd:

1. het wegwerken van onderwijs- en socialisatie -achterstanden;
2. het vergroten van het cultureel kapitaal¹;
3. het bevorderen van onderlinge betrokkenheid op wijkniveau;
4. het stimuleren van multiculturalisatie;
5. het vergroten van startkansen op de arbeidsmarkt;
6. het stimuleren van positiviteit in de samenleving.

¹ Onder cultureel kapitaal verstaan we: het resultaat van de socialisatie

3. Het Mentorproject

3.1 Inleiding

Het Mentorproject is een van de bekendste projecten van de SKC. Het project is in tien jaar uitgegroeid tot een zeer effectief project dat wekelijks 1.458 leerlingen op 47 basisscholen in Amsterdam begeleidt. De continue professionaliseringsinslag heeft geleid tot de realisatie van een integraal aanbod waarbinnen in 2007 ook Monitoring een plek heeft gekregen.

Monitoring is een effectief instrument om de voortijdige schoolverlating in (met name) het voortgezet onderwijs terug te dringen. Verderop in dit hoofdstuk leest u daarover meer.

3.2 Doelstelling en doelgroep

Doel van het Mentorproject is het denken over het succesvol functioneren in de Nederlandse samenleving verruimen en hiernaar kunnen handelen.

De SKC wil leerlingen uit groep 7 en 8 van het basisonderwijs leer- en sociale vaardigheden bijbrengen, zodat de overgang van primair naar voortgezet onderwijs succesvol en soepel verloopt. Dit is te bereiken door kinderen vroeg te confronteren met de succesfactoren van studenten en afgestudeerden uit de eigen leefomgevingen. Het Mentorproject versterkt het zelfvertrouwen, de leerdiscipline en motivatie en vergroot de leer- en taalvaardigheid en sociale competenties.

Het Mentorproject richt zich op kinderen van negen tot en met veertien jaar. Dit zijn respectievelijk de basisschoolgroepen 7 en 8 en de eerste twee klassen van het voortgezet onderwijs (soms begeleiding t/m het vierde jaar). Het Mentorproject staat open voor alle leerlingen op school.

Veel scholen in het voortgezet onderwijs signaleren een gebrek aan schooldiscipline en leervaardigheden bij hun leerlingen. Veel van hen krijgen weinig steun van hun ouders, omdat deze zelf de nodige vaardigheden missen (ze zijn vaak analfaab).

Een belangrijke doelgroep vormen leerlingen die het risico lopen voortijdig, zonder diploma, hun school te verlaten. Deze groep is onder etnische minderheden vaak groter dan onder Nederlanders en westerse allochtonen.

Gemeente Amsterdam wil het aantal voortijdige schoolverlaters terugdringen via het project 'Jong Amsterdam'. Het Mentorproject past volledig binnen deze visie.

3.3 Werkwijze

3.3.1. Integraal aanbod

De SKC heeft inmiddels meer dan tien jaar ervaring met het Mentorproject. Voortschrijdend inzicht heeft geleid tot een totaalaanbod van begeleiding: van een groepsgerichte aanpak tot en met individuele coaching. De leerlingen kunnen zo worden begeleid tot en met het tweede jaar van het voortgezet onderwijs. Aan het eind van het tweede jaar wordt steeds gekeken wie tot en met het vierde schooljaar begeleiding nodig heeft (d.m.v. Thuis Huiswerkbegeleiding).

Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen rondom jeugd en onderwijs is dit totaalaanbod meer dan noodzakelijk. In 2009 hebben we ons, naast de begeleiding zelf, gericht op het terugdringen van voortijdige schoolverlating.

Het Mentorproject richt zich op de volgende aandachtsgebieden:

1. succesvolle schoolloopbaan;
2. brede talentontwikkeling;
3. sluitende aanpak van zorg;
4. jong burgerschap.

3.3.2. Mentoren

De mentoren zijn allen HBO- en universitaire studenten. Zij worden geselecteerd op basis van o.a. hun positieve instelling ten opzichte van de samenleving. Een mentor vervult drie rollen: die van begeleider, rolmodel en bruggenbouwer. Als begeleider versterkt de mentor de vaardigheden die noodzakelijk zijn voor een succesvolle schoolloopbaan. Er wordt dan ook veelvuldig geoefend met zaken als een goede schoolhouding, discipline, het wekken van belangstelling, zelfreflectie, spreekvaardigheid, sociale vaardigheid en zelfstandigheid.

De mentor als 'positief rolmodel' biedt jonge kinderen een positief toekomstperspectief. Om goede verslaglegging te garanderen houden alle mentoren van de leerlingen een logboek bij. De SKC zet per groep mentoren een aanspreekpunt in die de mentoren inhoudelijk begeleidt. Dit is additioneel aan de begeleiding die de projectcoördinator biedt. Terugkoppeling geschiedt zowel in groepsverband als individueel.

3.3.3. Locatie

Het Mentorproject begeleidt leerlingen uit groep 7 en 8 op hun eigen basisschool. De kinderen uit de eerste twee jaren van het voortgezet onderwijs worden of op de oude basisschool begeleid of in een buurthuis vlakbij de oude basisschool. In enkele gevallen worden de leerlingen op de eigen voortgezet onderwijsinstelling begeleid. Zie paragraaf 3.4.2 voor een toelichting.

3.3.4. Monitoring

In het kader van integrale begeleiding heeft de SKC in 2007 Monitoring ingevoerd. Leerlingen die het risico lopen zonder diploma de school te verlaten, kunnen via dit instrument tot en met het vierde leerjaar worden begeleid. Hun kansen op het behalen van hun diploma worden hiermee vergroot. Monitoring werkt motiverend en maakt inzichtelijk of een leerling extra zorg nodig heeft en eventueel kan worden doorverwezen.

Monitoring is bestemd voor alle oud-leerlingen van het Mentorproject in het voortgezet onderwijs. Al deze leerlingen hebben de mogelijkheid om door te stromen naar het Mentorproject Voortgezet Onderwijs. Wanneer iemand daarmee stopt, start automatisch de Monitoring. Leerlingen die vanaf het begin niet meedoen aan het Mentorproject Voortgezet Onderwijs, starten direct na groep 8 met Monitoring.

Alle leerlingen die in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs zitten en een mentortraject van vier jaar achter de rug hebben, worden gekoppeld aan een mentor. Zij hebben minstens twee contactmomenten per schooljaar. Alle afspraken rondom Monitoring worden vastgelegd in een overeenkomst waarbij ook de school en ouders betrokken zijn. De Monitoring richt zich op leerprestaties, zelfredzaamheid, sociaal gedrag en 'drop-out' risico. De signalen op deze gebieden worden door de mentor teruggekoppeld naar het gezin en de onderwijs- en zorgketen rondom de leerling. Hiervoor hanteert de SKC een nieuw digitaal 'leerling-volgsysteem'.

In eerste instantie is Monitoring een zelfstandig project dat gebaseerd is op de ervaringen uit het Mentorproject. Het is echter altijd een onderdeel geweest van het Integrale en gedifferentieerde aanbod Mentoring. In de uitvoer is het ook als zodanig geïmplementeerd. Mede daarom is het traject Monitoring in het schooljaar 2007/2008 uitgevoerd onder supervisie van één coördinator. Dat bleek moeilijk te realiseren omdat de desbetreffende persoon stadsbreed werkte. De uitstroom van ongeveer 45 basisscholen is slechts door één persoon gecoördineerd, waardoor efficiëntieverlies is opgetreden. Gedurende dat zelfde schooljaar is ook gewerkt aan de evaluatie van de geïmplementeerde methodiek. Deze is aan het einde van het schooljaar geëvalueerd en bleek voor verbetering vatbaar.

In het schooljaar 2008/2009 is gekozen voor een decentrale aanpak waarbij de uitstroom van leerlingen per stadsdeel is gemanaged. In elk stadsdeel zijn een aantal studenten ingezet om de uitgestroomde leerlingen en de reeds benaderde leerlingen te 'monitoren'. Deze aanpak leverde meer resultaat op dan de centrale coördinatie die in het eerste schooljaar is gehanteerd.

De experimenten die in het schooljaar 2007/2008 hebben plaatsgevonden bleken na de evaluatie zeer nuttig. Dit resulteerde in een herziene methodische handelwijze die in het schooljaar 2008/2009 is toegepast. De nieuwe aanpak bleek veel efficiënter en bood perspectief voor de verdere uitwerking van het traject.

Bovenstaande ervaringen hebben de SKC doen inzien dat het traject Monitoring een wezenlijk onderdeel is van het Mentorproject en daar niet losgekoppeld van kan worden. Op die wijze krijgt het Integrale en gedifferentieerde aanbod Mentoring meer inhoud. In deze lijn streeft de SKC ernaar om het traject Monitoring te verduurzamen. Onderstaande tabel geeft de resultaten weer die in het schooljaar 2008/2009 zijn geboekt in het kader van het traject Monitoring.

Resultaten Monitoring 2008/2009 (Voortgezet Onderwijs jaar 1)

Regio	Benaderd	Actief geparticipeerd
Noord	25	11
Oost/Watergraafsmeer	46	18
De Baarsjes	28	19
Zuidoost	55	21
Bos en Lommer	47	19
Slotervaart	10	4
Totaal	211	92

Resultaten Monitoring 2008/2009 (Voortgezet Onderwijs jaar 2)

Regio	Benaderd	Actief geparticipeerd
Stadsbreed	80	61
Totaal	80	61

Resultaten Monitoring 2008/2009

Regio	Benaderd	Actief geparticipeerd
Stadsbreed	291	153
Totaal	291	153

3.4 Samenwerking

De SKC kiest ervoor om tijdens het Mentorproject met diverse partners samen te werken. Alle betrokken partijen zijn ervan overtuigd dat de mentoractiviteiten een wezenlijke aanvulling op de reguliere schoolactiviteiten vormen en bijdragen aan een verbetering van de leerresultaten en sociale competenties.

3.4.1. Samenwerking met scholen

De samenwerking met scholen verliep ook in 2009 positief. De scholen vervullen een essentiële rol in het slagen van het Mentorproject. De inzet van docenten en contactpersonen heeft ook in 2009 gezorgd voor een succesvol verloop. Docenten zijn niet alleen belangrijk in de begeleiding van leerlingen, maar vormen vaak ook een schakel naar het oudercontact. Ook bij scholen waar het Mentorproject in 2009 startte bleek het project een succes.

Om een zo stabiel mogelijk mentorenteam te creëren, werkt de SKC intensief samen met de Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool INHOLLAND. In 2009 is de eerste samenwerking gerealiseerd met Hogeschool Utrecht en de twee universiteiten in Amsterdam. De SKC begeleidt steeds meer stagiaires van deze instellingen, waardoor ze het roosterprobleem tegengaat en de continuïteit van de mentoraten waarborgt. In 2009 heeft de SKC de begeleiding van stagiaires verder geprofessionaliseerd. Het aanbod van trainingen is aangepast en vastgelegd als onderdeel van de begeleiding. Samen met de Hogeschool INHOLLAND is een model ontwikkeld voor intervisie. De SKC heeft een praktijkbegeleidersgids geschreven waarin de kwaliteitsnormen voor het begeleiden van stagiaires duidelijk zijn omschreven. Daarnaast heeft de SKC gewerkt aan de normering van de eindbeoordelingen van stagiaires. Daarin staat het 'competentiegericht leren' centraal.

3.4.2. Samenwerking met het voortgezet onderwijs

De samenwerking met het voortgezet onderwijs is in 2009 verder uitgebouwd. In het afgelopen jaar heeft de SKC de samenwerking gezocht met de Voortgezet Onderwijs instellingen om de begeleiding daar aan te kunnen bieden. Een dergelijke aanpak past meer bij de visie van de SKC waarin de school altijd als partner wordt gezocht voor de uit te voeren activiteiten. In 2009 heeft de SKC met zes voortgezet onderwijsinstellingen kunnen samenwerken in het kader van het Mentorproject Voortgezet Onderwijs.

De geboekte successen worden zeer gekoesterd door de SKC en de ambitie is om binnen het Voortgezet Onderwijs dusdanig uit te breiden zodat binnen enkele jaren 60 tot 80 % van alle begeleide leerlingen binnen de eigen voortgezet onderwijsinstelling wordt begeleid.

3.4.3. Ouderbetrokkenheid

De betrokkenheid van de ouders wordt gestimuleerd door middel van meerdere bijeenkomsten, huisbezoeken en persoonlijke ontmoetingen. Daarnaast organiseert de SKC themabijeenkomsten om thema's rondom onderwijs en opvoeding aan de orde te stellen. In 2009 heeft de SKC geëxperimenteerd met het aanbieden van workshops aan ouders, die op deze manier al doende in aanraking komen met thema's die binnen het Mentorproject behandeld worden. Dit experiment is in Stadsdeel Oost-Watergraafsmeer uitgevoerd. Inmiddels hebben ook Stadsdeel De Baarsjes en Stadsdeel Zuidoost hun interesse getoond in deze methodiek en zal dit programma in beide stadsdelen worden uitgevoerd.

3.4.4. Samenwerking met overige instanties

De SKC heeft intensief samengewerkt met de Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Inholland. Dit resulteerde in het feit dat de SKC steeds meer stagiaires van deze instellingen begeleidt, waardoor het roos-terprobleem van vrijwilligers in grote lijnen tegen is gegaan en de continuïteit gewaarborgd kan worden. Steeds meer opleidingen van deze twee Hogescholen hebben samenwerkingsverbanden met de SKC. Momenteel betreft het de opleidingen Pedagogiek, Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH), Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD), Cultureel Maatschappelijke Vorming (CMV) en Toegepaste Psychologie (TP). De samenwerking vindt steeds intensiever plaats. In 2009 heeft Hogeschool Inholland bij wijze van samenwerking praktijkbegeleiderscursussen georganiseerd voor de projectcoördinatoren van het Mentorproject. Alle coördinatoren hebben daarin geparticipeerd en daar certificaten voor ontvangen.

Tevens is de directie van de SKC actief lid van de Veldadviesraad (VAR) Pedagogiek van de Hogeschool van Amsterdam. Periodiek komen de leden van de VAR bijeen om ontwikkelingen vanuit het werkveld te communiceren naar de kennisinstellingen.

In hetzelfde jaar heeft de SKC contact gelegd met de Universiteit van Amsterdam (UvA) i.v.m. nieuwe stagetrajecten voor de opleidingen Pedagogische Wetenschappen en Psychologie. In de bachelorfase hebben studenten van deze opleidingen de mogelijkheid om stage te lopen. De SKC heeft stageplaatsen beschikbaar gesteld en de studenten van de UvA hebben daar positief op gereageerd.

De steeds intensievere samenwerking tussen de SKC en de genoemde kennisinstellingen heeft de SKC de mogelijkheid geboden zich te ontwikkelen tot een erkend leerbedrijf. Onlangs heeft de SKC een certificaat in ontvangst mogen nemen van Calibris (Kenniscentrum voor leren in de praktijk in Zorg, Welzijn en Sport). Daarin wordt de SKC erkend als leerbedrijf ten behoeve van het verzorgen van beroepspraktijkvorming. Een dergelijk leerbedrijf staat garant voor leermogelijkheden en deskundige begeleiding en wordt vermeld in het openbare bedrijvenregister van Calibris. Deze erkenning is voor de duur van 4 jaar afgegeven.

Voorts heeft de SKC contact gezocht met de Vrije Universiteit (VU). In het kader van het diversiteitsbeleid van de VU kunnen beide partijen mogelijk iets voor elkaar betekenen in de toekomst, daar de VU een grote potentiële leverancier is van mentoren met diverse etnische achtergronden.

In het kader van de methodeontwikkeling en de trainingen werkt de SKC nog altijd samen met Centrum voor Nascholing Amsterdam (CNA). CNA subsidieert de SKC jaarlijks met een bedrag van € 10.000,-. Deze bijdrage wordt geleverd in de vorm van activiteiten zoals het aanbieden van een trainingsprogramma of het ontwikkelen van een methode. De SKC is voornemens om de methode voor het Mentorproject Voortgezet Onderwijs te redigeren. De omgevingsfactoren zijn veranderd en het traject Voortgezet Onderwijs is steeds belangrijker geworden voor de SKC. Dat verklaart waarom deze methode prioriteit behoeft.

3.5 Stadsdelen en scholen

In 2009 was het Mentorproject actief in zeven stadsdelen en op 47 basisscholen. In totaal zijn er 1.458 leerlingen wekelijks begeleid.

Stadsdeel	Deelnemende scholen	Aantal begeleide leerlingen		
		Groep 7	Groep 8	Totaal
Amsterdam Noord	De Kinderboom De St. Rosaschool De Klimop De Piramide De Amstelmeerschool Vogelnest De Satelliet De Berkelier As-Siddieq V.O.	66	128	194
Amsterdam Zuidoost	De Schakel Het Klaverblad Onze Wereld Samenspel Regenboog Nellestein Holendrechtschool De Schalmei De Brink V.O.	143	170	313
Bos & Lommer	El Amien De Springplank Multatulischool Tijl Uilenspiegel Paulusschool El Wafa V.O.	75	132	207
De Baarsjes	Corantijn Rosa Boekdrukker Dr. J. Th. de Visser Joop Westerweel St. Jan De Roos As-Siddieq V.O.	77	100	177

Stadsdeel	Deelnemende scholen	Aantal begeleide leerlingen		
		Groep 7	Groep 8	Totaal
Oost-Watergraafsmeer	Aldoende De Barbaraschool De Dapper De Kaap De Kraal De Pinksterbloem De Kraanvogel Louise de Coligny V.O.	119	148	267
Slotervaart	Sint Jan de Doper Einstein Ru Pare V.O.	73	81	154
Zeeburg	J.P. Coenschool De Evenaar Flevoparkschool De Waaier Insulindeschool V.O.	70	76	146

Voor een specificatie van de deelnemers per school verwijzen wij u naar de voortgangsrapportages per stadsdeel (aan te vragen bij de SKC).

3.6 Resultaten

De SKC meet haar resultaten als volgt:

1. aantallen deelnemers
2. de betrokkenheid van ouders
3. tevredenheid van directies en docenten van deelnemende scholen
4. voldoening van mentoren (signaleren zij positieve ontwikkelingen?)

Volgens deze criteria was het jaar 2009 voor de SKC én de leerlingen zeer succesvol. Het aantal deelnemende leerlingen is in 2009 zeer stabiel gebleken ondanks de teruglopende leerlingaantallen op veel basisscholen. In veel situaties is ook het oudercontact verbeterd. De professionaliseringslag in de werkwijze en begeleiding van leerlingen (o.a. via Monitoring) heeft ervoor gezorgd dat de begeleiding daadwerkelijk integraal is verlopen. Bijna alle leerlingen zijn zelf ook enthousiast over de mentoring die zij ontvangen.

In het verlengde hiervan wil de SKC ook structureel evalueren en onderzoeken om de kwaliteit van het Mentorproject te waarborgen. In het schooljaar 2008/2009 heeft de SKC een programma laten ontwikkelen dat eens per jaar alle betrokken partijen enquêteert omtrent de kwaliteit van het aanbod. Dit programma is in beheer van een onafhankelijk onderwijs en adviesbureau. De uitkomsten resulteren in een beknopte rapportage per school. De vier partijen die geëncquêteerd worden zijn de leerkrachten, de ouders, de leerlingen en de mentoren. Deze enquêtes bieden de SKC een state of the art weergave van de ontwikkelingen rondom het Mentorproject. Op deze manier kan de SKC snel en adequaat reageren op zowel mogelijk knelpunten als 'good practices'.

Naast de enquêtes zal het onderwijs en adviesbureau twee maal per jaar een test afnemen bij de leerlingen. De inhoud van de test behelst met name de leervaardigheden en de sociale vaardigheden. De test is aan de hand van de methode van de SKC ontwikkeld door het onderwijs en adviesbureau. Ook deze uitkomsten worden uiteindelijk gepresenteerd in een rapportage. Dergelijke rapportages bieden interessante materie om enigszins vast te kunnen stellen of de geboden mentoring resulteert in de voorafgaande geformuleerde resultaten. In april 2009 heeft er een test plaats gevonden waarbij twintig scholen zijn geëncquêteerd over de voortgang van het project. De enquête behelsde de volgende onderdelen:

- :: deelname leerlingen
- :: coördinatie op de school
- :: mentorenbegeleiding op de school
- :: gedragsveranderingen
- :: algemene waardering

De uiteindelijke uitkomsten waren in 2009 bemoedigend. De algehele tevredenheid is beoordeeld met een ruim voldoende. De tevredenheid vanuit de directies is zelfs beoordeeld met een 8,2. Het onderzoek verschaftte ook inzicht in zaken die de aandacht blijven verdienen. De mentorenwisseling voor zover deze plaats heeft gevonden is niet onopgemerkt gebleven bij de scholen. Deze is van directe invloed op de orde en structuur die in de groepen heerst. De voorbereiding van de sessies is ook een zeer belangrijk onderdeel van het geheel gebleken.

4. WEEKENDSTUDENTPROJECT

4.1 Doelstelling en doelgroep

Doel van het Weekendstudentproject is het opwaarderen van het cultureel kapitaal van jongeren in groep 7 en 8 om daarmee een goede basis te creëren voor het succesvol voltooien van de schoolloopbaan en volledig deel te kunnen nemen aan de Nederlandse samenleving.

De doelgroep bestaat uit leerlingen van groep 7 en 8 uit achterstandswijken die in meer of mindere mate kampen met een taalachterstand en een achterstand op het gebied van de algemene kennis en culturele ontwikkeling. Het project is toegankelijk voor alle etniciteiten.

4.2 Werkwijze

In overleg met de groepsleerkracht stelt de SKC een lesplanning op. Indien mogelijk draagt ook de leerkracht lesmateriaal aan, omdat hij/zij de behoefte van leerlingen kent. In 2007 is een volledige methodiek rondom taal, algemene ontwikkeling en burgerschap voor de groepen 7 en 8 ontwikkeld waarin de volgende onderdelen expliciet aan bod komen:

1. kunst en creativiteit;
2. godsdiensten en levensbeschouwingen;
3. geschiedenis;
4. cultuur en maatschappij;
5. zelfontplooiing.

De lessen vinden in principe plaats op de zondagen van het lopende schooljaar. De activiteiten zijn verdeeld in de blokken taalvaardigheid en 'andersoortig leren' (algemene kennisvorming, kunst en cultuur, muzikale vorming, wereldoriëntatie, levensbeschouwing, e.d.).

4.3 Samenwerking

4.3.1. Samenwerking met scholen

Om de behoefte naar ondersteuning nog exacter te peilen, is intensief contact met de betrokken basisscholen en leerkrachten essentieel. Het project streeft naar een aanvullend programma dat inhoudelijk én methodisch aansluit bij het lesprogramma van de school en leerkrachten.

Ook de samenwerking met bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere instellingen is essentieel voor het slagen van dit project. In 2009 waren er waardevolle contacten voor buitenactiviteiten met o.a.:

:: Joods Historisch Museum	:: St. Moskee Al Kabir Weesperzijde
:: Sikhgemeenschap Amsterdam	:: Hogeschool INHOLLAND
:: Vredesparochie O.L.V Kon. v/d Vrede	:: Hogeschool van Amsterdam
:: Radha Krishna Mandir te Osdorp	:: Bijbels Museum
:: Joodse Synagoge (Jacob Obrechtplein)	:: Holland Experience 3D Theater
:: Hare Krishna Tempel (Hilligaertstraat)	:: Rembrandthuis
:: Shri Vishnu Mandir	:: Anne Frankhuis

:: The Amsterdam Dungeon	:: Verzetsmuseum
:: Pathé bioscopen Amsterdam	:: Scheepvaartmuseum
:: De Nieuwe Kerk Amsterdam	:: Koninklijk Paleis op de Dam
:: Het Amsterdams 4 en 5 mei Comité	:: The Collegehotel Roelof Hartplein
:: Amsterdams Centrum Buitenlanders	:: ACTV Amsterdam
:: Nationaal Instituut Nederlands Slavernijverleden En Erfenis	

Ouderparticipatie

De SKC ziet een sluitende opvoedingsdriehoek als essentieel. De ouders zijn hierin een belangrijke pijler. Ouders met een niet-Nederlandse achtergrond vinden het vaak moeilijk de *ins en outs* van het onderwijs te bevatten. Toch is het belangrijk dat zij het leerproces van hun kinderen kritisch volgen en hen actief steunen en sturen. In 2009 zijn er meer contactmomenten met ouders georganiseerd. De effecten hiervan waren direct zichtbaar. De opkomst van leerlingen werd stabiel, en de uitval liep sterk terug. Toch is de uitwerking van dergelijke maatregelen van korte duur. Ouderparticipatie is meer een proces en zonder regelmatig *empowerment* gaan de effecten verloren. De uitdaging hierbij voor de komende jaren is een goede invulling geven aan het lange termijnproces van ouderparticipatie.

4.4 Algemeen verslag

In 2009 groeide het project Weekendstudent van zes deelnemende scholen naar tien. Ook kwam er meer financiële ondersteuning voor het project, onder andere vanuit Stadsdeel Noord. Deze ontwikkelingen tonen aan dat er een breed draagvlak voor Weekendstudent is ontstaan en dat de behoefte nog altijd aanwezig is. Vanwege deze groei hebben we de structuur aangepast om een goede begeleiding op alle deelnemende scholen te kunnen waarborgen. De meer ervaren begeleiders zijn ingezet op de nieuwe scholen, om het project daar samen met leerkrachten van de grond te tillen.

We zijn erg dankbaar voor alle instellingen die onmisbare fondsen ter beschikking hebben gesteld. In 2009 waren dat:

:: Fundatie van den Santheuvel-Sobbe
:: Stichting 'Hulp na Onderzoek'
:: SkaNfonds
:: Oranjefonds
:: R.C Maagdenhuis
:: Commissie Projecten in Nederland
:: De Vereeniging tot Weldadigheid van den Allerheiligsten Verlosser
:: Een anoniem fonds

In het jaar 2009 hebben ook de stadsdelen Oost-Watergraafsmeer, Zeeburg en De Baarsjes financieel bijgedragen aan het project.

4.5 Stadsdelen, scholen en deelnemers

In 2009 deden de volgende stadsdelen, scholen en aantallen deelnemers mee aan het project Weekendstudent: De leerlingaantallen betreffen het gemiddelde van de schooljaren 2008/2009 en 2009/2010.

Stadsdeel	Scholen	Deelnemers
De Baarsjes	Dr. Th. De Visscherschool	20
Oost-Watergraafsmeer	De Kaap De Kraal De Kraanvogel St. Barbaraschool	55
Zeeburg	J.P. Coenschool	22
Noord	De Berkelier De Amstelmeerschool De Kinderboom Msr. Bekkerschool	65
	Totaal aantal deelnemers	162

4.6 Resultaten

Het is moeilijk de resultaten van dit project te meten, omdat er nog geen vergelijkingsmateriaal en/of statistisch onderzoek bestaat. Toch kunnen we stellen dat het project Weekendstudent zeer succesvol was.

Alle betrokkenen hebben hun tevredenheid uitgesproken over het project. De leerkrachten ervaren de meerwaarde voor de leerlingen en geven aan dat de leerlingen worden gesterkt in hun algemene- en taalontwikkeling. De ouders geven ook regelmatig aan dat het project Weekendstudent kansen biedt die de leerlingen normaliter niet zouden krijgen.

De leerkrachten zijn nauw betrokken bij de uitvoering van dit project. Zij ervaren dat het project positieve resultaten boekt. Regelmatig zeggen de contactpersonen tijdens bijeenkomsten dat de kinderen er erg bij zijn gebaat. Uit de schoolresultaten blijkt ook dat kinderen die aan Weekendstudent meedoen, hoger scoren en hoger worden doorverwezen.

5. SCHOOLBUURTWERK

5.1 Inleiding

Schoolbuurtwerk is een initiatief in het Stadsdeel Bos en Lommer. Kinderen leren hun buurt spelenderwijs kennen, ontwikkelen trots en leren er hun weg vinden. Bewegen, doen en denken staan centraal. Daarnaast worden er op thematische wijze onderwerpen behandeld waarin de relatie tussen het binnen- en buitenschools leren bekrachtigd wordt.

Uiteindelijk leren de kinderen een maatschappelijk netwerk op te bouwen dat bijdraagt aan zaken als betrokkenheid bij de directe omgeving, zorg dragen voor de omgeving, zinvolle vrijetijdsbesteding binnen de omgeving, het prikkelen van interesses op het gebied van beroepen, maar ook op het gebied van hobby's en talenten.

Het project heeft gedurende twee schooljaren gedraaid en de resultaten zijn door alle betrokkenen als zeer positief bestempeld. Met name de scholen hebben aangegeven het project als zeer leerzaam te hebben ervaren en hebben er op aangedrongen het project voort te zetten. Helaas bleek stadsdeel Bos en Lommer niet over voldoende middelen te beschikken om het project voort te zetten. Omdat de resultaten erg positief waren en de scholen de behoefte aan dit project nadrukkelijk hebben uitgesproken is het Stadsdeel actief op zoek gegaan naar alternatieve mogelijkheden om het succesvolle project niet dood te laten bloeden. In oktober 2009 heeft Stadsdeel Bos en Lommer de SKC bericht dat er een doorstart gemaakt kon worden. Dit tot grote vreugde van de scholen en natuurlijk van de SKC. De periode oktober tot en met december 2009 is vooral gebruikt om de voorbereidingen te treffen voor de start van de thema's die begin januari staat gepland.

5.2 Doelstelling en doelgroep

Doel van het project is kinderen hun leerstof in de praktijk te laten ervaren. Tijdens schoolbuurtprojecten verwerven de kinderen al doende in levensechte situaties in de buurt allerlei kennis, inzichten en vaardigheden binnen de leergebieden van het basisonderwijs. Door dit binnen de eigen buurt te organiseren ontstaat sociale cohesie, wat bijdraagt aan de leefbaarheid op wijkniveau.

De doelgroep bestaat uit alle leerlingen van groep 4 tot en met 8 van Amsterdamse basisscholen.

5.3 Werkwijze

Het projectprogramma sluit aan bij het lesprogramma van de basisschool. De SKC vindt het belangrijk dat ook de ouders betrokken raken bij het leerproces van hun kinderen. In dit project kan dat als begeleider, deskundige en publiek. Het project maakt gebruik van de methode 'Levensecht leren in de buurt' (ontwikkeld door Stichting Welzijn Stadsdeel Westerpark) en is gebaseerd op vragend en zelfontdekkend onderwijs. Hierin gaat men ervan uit dat als kinderen zaken zelf ervaren, het beter beklijft waardoor er sprake is van kennistoename.

In 2009/2010 zullen de volgende onderwerpen worden behandeld:

- :: Boeken en dieren (natuurles en leren hoe een boek tot stand komt)
- :: Gezondheid (lessen over gezond eten en jezelf verzorgen)
- :: Sterren en planeten (lessen over ruimtevaart, het zonnestelsel en heelal)
- :: Geschiedenis (de geschiedenis van je eigen omgeving leren kennen)
- :: Website en krant maken (hoe komen media tot stand?)
- :: Vrijheid en herdenken (lessen over belang van vrijheid en het waarom van herdenken)

5.4 Samenwerking

5.4.1. Samenwerking met scholen

Omdat het bij dit project om alle leergebieden van het basisonderwijs gaat, is goede samenwerking met leerkrachten essentieel. Zo wordt het ervaringsleren altijd op de juiste manier ingezet. Het project streeft naar een programma dat aansluit bij het lesprogramma van de basisschool en haar leerkrachten.

Ouderparticipatie

Ook in het project Schoolbuurtwerk stimuleert de SKC ouderparticipatie. Dit is belangrijk voor de ontwikkeling van de kinderen, maar ook voor het versterken van de sociale cohesie in de buurten. In 2007 kwamen er meerdere 'nieuwe' ouders naar presentaties op scholen en in de bibliotheek Bos & Lommer, en is de ouderparticipatie dus bevorderd. Deze lijn zal in het huidige jaar dus zeker doorgetrokken worden.

5.5 Stadsdelen, scholen en deelnemers

In het schooljaar 2009-2010 jaar hebben de volgende scholen zich aangemeld voor deelname:

Tabel: Deelnemersaantallen Schoolbuurtwerk 2009/2010

School	Deelnemersaantal
De Paulusschool	17
De Tijn Uilenspiegelschool	58
Narcis Querido	50
El Amien	37
Totaal	162

In 2007-2008 bedroeg het aantal deelnemers 132 leerlingen gespreid over vier scholen (Bos en Lommerschool, de Paulusschool, El Amien en de Tijn Uilenspiegel). In het schooljaar 2008/2009 is het leerlingaantal verder gegroeid naar 162 leerlingen op vier scholen (De Paulusschool, Narcis Querido, El Amien en de Tijn Uilenspiegelschool).

5.6 Resultaten

De belangrijkste resultaten van Schoolbuurtwerk zijn:

- :: kinderen leren op een zelfontdekkende manier;
- :: kinderen komen in contact met professionals uit het beroepenveld;
- :: kinderen en de buurt (bijv. winkeliers) leren elkaar kennen;
- :: kinderen passen hun kennis toe in de praktijk;
- :: ouderbetrokkenheid wordt gestimuleerd;
- :: de kinderen geven groepspresentaties (spreken in het openbaar).

Zowel de leerlingen als de scholen, ouders én andere betrokkenen (zoals gastsprekers en winkeliers) geven aan het project heel waardevol te vinden. De projectpresentaties van de kinderen zijn voor hun ouders vaak een reden om naar school te komen (vaak is dat hun allereerste bezoek aan de school).

6. Jouw school, Mijn school

6.1 Inleiding

In 2007 lanceerde de SKC het nieuwe project Jouw school, Mijn school, waarmee de ontmoeting tussen autochtonen en allochtonen een flinke impuls kreeg.

Door het creëren van ontmoetingen tussen leerlingen, ouders en leerkrachten van 'zwarte' en 'witte' scholen worden duurzame contacten gecreëerd. Hierdoor nemen het onderlinge vertrouwen, de tolerantie en de sociale cohesie toe tussen autochtonen en etnische groepen.

Aan de start van dit project ging een lange voorbereiding vooraf. Nadat de Gemeente Amsterdam en het Ministerie van Justitie de subsidieaanvraag aanvankelijk hadden afgewezen, besloot deze laatste tóch een subsidie voor één jaar te verlenen (via het project 'Ruimte voor Contact'). Het project liep in eerste instantie van 1 mei 2007 t/m 31 mei 2008. In oktober 2008 heeft het Ministerie op verzoek van de SKC een extra jaar subsidie toegekend. Deze periode liep van 1 oktober 2008 tot 1 oktober 2009. De ontwikkelingen van dit project zijn door Stadsdeel Oost-Watergraafsmeer nauwlettend gevolgd. De waarde van het project is duidelijk erkend door dit Stadsdeel. Als gevolg daarvan heeft dit Stadsdeel voortzetting van dit project mogelijk gemaakt binnen stadsdeel Oost-Watergraafsmeer. Het scholenkoppel in Stadsdeel Zeeburg is nadat de projectperiode is afgelopen een eigen project gestart dat zij samen uitvoeren. Dit impliceert nogmaals de waarde van het project Jouw school, Mijn school en heeft hiermee laten zien dat duurzame contacten wel degelijk gerealiseerd kunnen worden mits je daar impulsen aan geeft.

6.2 Doelstelling en doelgroep

Doel van het project is het stimuleren van duurzame sociale contacten, door het creëren van ontmoetingen tussen leerlingen, ouders en leerkrachten van 'zwarte' en 'witte' scholen. Hierdoor nemen het onderlinge vertrouwen, de tolerantie en de sociale cohesie tussen autochtonen en etnische groepen toe.

Onder 'witte scholen' verstaat de SKC scholen waarvan 60% van de leerlingen of meer autochtoon is. Bij scholen waarop 60% van de leerlingen of meer van een andere etniciteit is, spreekt de organisatie van 'zwarte scholen'.

De doelgroep van Jouw school, mijn school zijn leerlingen van groep 6, 7 en 8 en hun ouders, afkomstig van 'zwarte' en 'witte' scholen in Amsterdam en jongeren en volwassenen in de betrokken wijken.

6.3 Werkwijze

Deelnemende 'witte' en 'zwarte' scholen vormen een koppel en organiseren onderlinge ontmoetingen.

De leerlingen van school A gaan zes weken lang tweewekelijks op bezoek bij school B, en omgekeerd.

De leerlingen worden in groepjes ingedeeld, die door een begeleider worden aangestuurd. Deelname aan Jouw school, Mijn school duurt twee schooljaren, waarin de leerlingen een programma volgen met uiteenlopende activiteiten (opgesteld in overleg met de scholen, leerkrachten, leerlingen en hun ouders).

Ook de ouders worden intensief bij het project betrokken. Zij dienen volledig achter de deelname van hun kinderen te staan en bereid te zijn om mee te doen aan gezamenlijke activiteiten.

Samen behandelen de leerlingen thema's als kennismaking, koken, sport & spel, leven in Amsterdam, muziek, theater en religie. Elk thema bestaat uit vijf of zes bijeenkomsten en een afsluiting met de ouders en kinderen. Van alle activiteiten wordt een verslag gemaakt in een logboek. Bovendien ontvangen de ouders regelmatig per brief een update. Ook de ouders worden intensief bij het project betrokken. Zij dienen volledig achter de deelname van hun kinderen te staan en tevens bereid te zijn om mee te doen aan gezamenlijke activiteiten.

6.4 Organisatie en samenwerking

Voor Jouw school, Mijn school heeft de SKC een pedagogische werkgroep in het leven geroepen.

Deze bestaat uit een coördinator, pedagogisch medewerker (die samen met het CNA, leerkrachten, ouders en leerlingen de methodiek van het project heeft ontwikkeld en doorontwikkelt) en een aantal begeleiders.

In dit project werkt de SKC niet alleen samen met basisscholen, maar ook met het Centrum voor Nascholing Amsterdam (CNA), diverse stadsdelen en andere organisaties.

6.5 Stadsdelen, scholen en deelnemers

Onderstaande tabel geeft het gemiddelde aantal deelnemers in het jaar 2009 weer. Omdat Stadsdeel Zeeburg in het schooljaar niet meer meedeed aan het project Jouw school, Mijn school zijn die gemiddeldes veel lager uitgevallen.

Tabel: Bereik

Stadsdeel	School	Aantal leerlingen	Aantal ouders	Totaal
Zeeburg	De Rietlanden (z)	15	21	36
Zeeburg	De Achthoek (w)	15	26	41
Oost-Watergraafsmeer	4e Montessorischool (w)	10	18	28
	Barbaraschool (z)	10	15	25
	Daltonschool De Meer (w)	7	14	21
	De Kraanvogel (z)	12	20	32
Totaal		74	124	198

(w) = 'witte school' (z) = 'zwarte' school

6.6 Resultaten en ervaringen

De leerlingen hebben hun nieuwe contacten als zeer positief ervaren. Er was bijna geen uitval en de kinderen namen over het algemeen vol overgave deel aan de gezamenlijke activiteiten (zoals kennismakingsspelletjes, kookles, dansen, een capoeira-workshop en buurtactiviteiten). Hierdoor leerden zij elkaar op een speelse en natuurlijke manier kennen. Ook hebben zij ervaren dat de onderlinge verschillen voor een groot deel wegvielen. De activiteiten beperkten zich niet alleen tot de georganiseerde ontmoetingen, maar vormden ook een eerste aanzet tot duurzaam contact. De kinderen waren open naar elkaar toe en sloten nieuwe vriendschappen (sommigen spraken ook buiten schooltijden regelmatig met elkaar af).

Ook de ouderbetrokkenheid is door Jouw school, Mijn school gestimuleerd. Door middel van ouderbijeenkomsten werden de ouders onderdeel van het proces gemaakt. Zij werden steeds intensief geïnformeerd over de voortgang en gaven aan zeer te spreken te zijn over de goede communicatie vanuit het project. Elk thema werd afgesloten met een bijeenkomst voor ouders, leerlingen en leerkrachten. De ouders kwamen hier steeds naartoe. De opkomst wisselde weliswaar maar de sfeer was altijd positief en de reacties hoopvol en bemoedigend. Veel ouders gaven aan dat hun kinderen het project erg waarderen.

6.7 Toekomstperspectief

Jouw school, Mijn school wil duurzaamheid in onderlinge relaties creëren. Daarvoor is het nodig dat het project meerdere jaren loopt. Een herhaling van activiteiten zorgt voor meer draagvlak onder scholen en in buurten. Alle huidige deelnemende scholen hebben aangegeven hier in komende seizoenen mee verder te willen. De SKC zal er alles aan doen om de lange termijn financiering van Jouw school, Mijn school in de komende jaren rond te krijgen.

Schoolbesturen, stadsdelen en centrale stad in Amsterdam hebben een convenant afgesloten om segregatie in het primair onderwijs tegen te gaan. Zij willen dat kinderen van verschillende culturen, gezindten en sociaal-economische achtergronden in Amsterdam elkaar ook via het onderwijs leren kennen. Ze willen bevorderen dat scholen kleurrijk en gemengd worden, een afspiegeling van de buurt zijn en een belangrijke rol spelen in de integratie van diverse bevolkingsgroepen. Jouw school, Mijn school past volledig binnen deze visie.

7. TUTORING

7.1 Inleiding

In samenwerking met het Nova College heeft de SKC in 2009 een nieuw project ontwikkeld: Tutoring. Dit project is gebaseerd op een methode die afkomstig is uit de Verenigde Staten. Kernidee van deze methode is dat je leerlingen uit het Voortgezet Onderwijs die te kampen hebben met leerachterstanden een of meerdere leerniveaus hoger kunt laten behalen, mits zij voldoende gemotiveerd zijn en je ze op een disciplinaire en intensieve manier ondersteunt op het gebied van vakinhoudelijke aspecten. Er is onderzoek gedaan naar leerlingen uit achterstandswijken in de Verenigde Staten die in campussen in een één op één setting intensief werden begeleid door tutores, gedurende 10 tot 16 uur in de week. Deze mogelijkheid werd alleen die leerlingen geboden die duidelijk gemotiveerd zijn en dat ook hebben laten zien gedurende de intake en het traject. Leerlingen die de discipline niet kunnen opbrengen worden zonder pardon verwijderd. De resultaten waren verbluffend.

Om deze methode op exact dezelfde manier toe te passen in Nederland leek zowel het Nova College als de SKC veel te extreem. Dergelijke werkwijzen stroken niet met het onderwijssysteem binnen de meeste Nederlandse scholen. Desondanks leken een aantal basiscomponenten van het concept zeer bruikbaar. Op basis daarvan werd het project Tutoring gelanceerd.

Binnen dit project worden leerlingen uit het derde en vierde jaar voortgezet onderwijs extra ondersteund op vakinhoudelijk gebied. Tutoring is vooral gericht op het versterken van Nederlands, Wiskunde en Engels. Daarnaast is er ook aandacht voor examentraining.

7.2 Doelstelling en doelgroep

Doel van dit project is om leerlingen op een intensieve, positieve manier extra vakinhoudelijke ondersteuning te bieden tijdens hun opleiding zodat de leerrendementen van de betrokken leerlingen tot een hoger niveau gebracht kunnen worden.

Het projectteam gaat ervan uit dat het 'peer group'-effect en de persoonlijke aandacht leiden tot een hoger leerrendement. Daarnaast levert het extra trainen van basisvaardigheden hogere resultaten op.

Het project is bestemd voor gemotiveerde leerlingen uit het derde en vierde jaar van het voortgezet onderwijs die geloven dat zij door extra inzet hogere leerresultaten kunnen bereiken.

7.3 Werkwijze

Bij aanvang geven leerlingen zich op voor het project. De coördinator van de SKC werkt met alle leerlingen een sollicitatietraject af. Alleen de leerlingen die duidelijk laten zien dat zij gemotiveerd zijn krijgen toegang tot het project. Dit nadat de ouders uitgebreid zijn geïnformeerd. Nadat de leerlingen zijn aangenomen worden er per leerling persoonlijke leerdoelen opgesteld. Vervolgens worden de leerlingen ingedeeld bij de tutores. Elke tutor ondersteunt twee of maximaal drie leerlingen. Er is bewust gekozen voor dit leerlingenaantal. Zo kunnen de leerlingen elkaar ondersteunen en positief beïnvloeden zonder dat het ten koste hoeft te gaan van de persoonlijke aandacht die de leerlingen horen te krijgen.

De leerlingen worden 3 x 2 uur per week begeleid. Dit totaal van zes uur wordt besteed aan vakinhoudelijke ondersteuning, het trainen van basisvaardigheden en het trainen van examens. De begeleiding vindt plaats op de eigen school en elke groep wordt in een aparte ruimte begeleid.

7.4 Samenwerking

Binnen het project Tutoring wordt er intensief samengewerkt met het Nova College. Er wordt regelmatig geëvalueerd en de ouderavonden worden in samenwerking met de school georganiseerd. Tevens vindt er regelmatig overleg plaats waarin inhoudelijke en methodische zaken met elkaar worden besproken.

Om de resultaten van Tutoring inzichtelijk te maken is een onderzoek ontwikkeld, als onderdeel van het traject. Fontys Hogeschool voert een onderzoek uit dat tracht duidelijkheid te verschaffen in de resultaten die Tutoring teweeg brengt. Deze resultaten zullen in het najaar van 2010 gepresenteerd worden.

7.5 Deelnemers

Onderstaande tabel geeft het aantal deelnemers aan gedurende het schooljaar 2009/2010. Deze deelnemers hebben dus niet het hele jaar 2009 geparticipeerd aan het project Tutoring. In de tabel is een verdeling gemaakt naar opleiding.

Deelnemersaantal Tutoring 2009/2010

Opleiding	Deelnemersaantal
Kansklassen	24
Techniek	8
Verzorging	11
Economie	10
Totaal	53

7.6 Toekomstperspectief

Het project Tutoring heeft snel vorm gekregen. De SKC heeft zijn weg in de organisatie van het Nova College gevonden. Leerkrachten, leerlingen en ouders weten nu wat het project inhoudt, wat er gedaan wordt en wat de verwachtingen over en weer zijn.

De samenwerking met de SKC wordt door het Nova College als plezierig ervaren. Met de opgedane kennis en ervaring, de uitgebreide tussenrapportage, en straks de eindevaluatie, zou het Nova College graag met de SKC, docenten, tutores en de onderzoeker een bijstelling op het project maken en deze in de volgende jaren gebruiken om het Tutoringproject op maat neer te zetten.

8. HUISWERKBEGELEIDING

8.1 Inleiding

Vanuit de ervaringen die de SKC heeft opgebouwd met het Mentorproject heeft de SKC in de laatste jaren zich steeds ontvankelijker opgesteld voor de toenemende vraag naar Huiswerkbegeleiding. De SKC heeft hier in de afgelopen twee jaar op ingespeeld.

In eerste instantie hebben een aantal scholen de vraag neergelegd bij de SKC of de organisatie iets kan betekenen in het aanbieden van Huiswerkbegeleiding voor leerlingen uit groep 6 tot en met groep 8. Naarmate de tijd verstreek hebben steeds meer scholen zich aangemeld bij de SKC voor het afnemen van Huiswerkbegeleiding.

Basisschool Ru Paré is een traject aangegaan met de SKC genaamd 'Slotakkoord groep 8', bestaande uit Huiswerkbegeleiding, algemene studievoordigheden, begrijpend lezen, rekenen en Cito-toetstraining. Dit traject dat liep van oktober 2009 tot en met maart 2010 is zeer succesvol verlopen en heeft zichtbaar geleid tot hogere studie en Cito-toetsresultaten, zoals de school dat erkend heeft.

Bovengenoemde ervaringen hebben ertoe geleid dat er inmiddels zeven scholen Huiswerkbegeleiding afnemen bij de SKC. De toenemende deelname heeft de SKC min of meer gestuurd op het ontwikkelen van een training op maat voor de studenten die de begeleiding bieden en een methodisch model waaruit de studenten werken. Dit model zal in de komende jaren uitgewerkt worden tot een kant en klare methode.

8.2 Doelstelling en doelgroep

Het doel van de Huiswerkbegeleiding is het ondersteunen van leerlingen bij het maken van hun huiswerk, zodat de uiteindelijke schoolresultaten stijgen. De inhoud van de Huiswerkbegeleiding bestaat in eerste instantie uit de uitvoer van huiswerk binnen een setting waar de 'peer-group'-effecten gestimuleerd worden. Leerlingen stimuleren elkaar door samen met elkaar huiswerk te maken.

Het traject Huiswerkbegeleiding wordt aangeboden aan basisschoolleerlingen uit de groepen 6, 7 en 8. De begeleiding is met name bedoeld voor leerlingen die moeite hebben met leren of die in situaties verkeren waarin thuis huiswerk maken niet vanzelf gaat.

8.3 Werkwijze

De Huiswerkbegeleiding wordt uitgevoerd door mentoren, met een verhouding tot de leerlingen van 1 op 5. De voornaamste taak van de mentor is de leerlingen actief te ondersteunen bij het managen van hun huiswerk. Aan het begin van de sessie neemt de mentor de agenda van de leerlingen door en helpt ze bij het maken van een planning voor de komende week. Nadat dat goed geregeld is gaat men over op het maken van huiswerk. De mentor is er dan om te ondersteunen bij specifieke vraagstukken die de leerlingen aanreiken. Voorst bewaakt de mentor ook het verloop. Deze overhoort de leerlingen gevraagd en ongevraagd en biedt alternatieve programma's bij het ontbreken van huiswerk.

Behalve het maken van huiswerk kunnen leerlingen ook werken aan vakken of onderwerpen waar ze extra ondersteuning in nodig hebben. In dergelijke gevallen worden er individuele leerplannen opgesteld. Deze worden uitgewerkt met de mentor en worden na afloop geëvalueerd. Vervolgens is de mentor ook verantwoordelijk voor het faciliteren van een veilige en leerzame omgeving waarin het leren gestimuleerd wordt. Mentoren worden daarop getraind.

Per schooljaar worden er drie contactmomenten ingepland om de ouders op de hoogte te brengen van de lopende activiteiten. Het eerste moment bestaat uit een algemene ouderavond waarin de ouders over het project worden geïnformeerd. Dan volgen er momenten die in diverse vorm plaats kunnen vinden zoals bijvoorbeeld tien minuten gesprekken of het bijwonen van een sessie. De Huiswerkbegeleiding wordt op de eigen basisschool aangeboden.

8.4 Samenwerking

De Huiswerkbegeleiding in de vorm zoals de SKC deze aanbiedt is nauw verbonden aan het aanbod van de school. De begeleiding vindt plaats op de eigen basisschool, en er is nauw contact tussen met name de leerkrachten en de projectorganisatie. Hier wordt naar gestreefd om de uniformiteit van het lesaanbod niet teniet te doen. Met name op het methodische vlak is er veel contact tussen de leerkrachten en de mentoren. Behalve het contact vindt er regelmatig uitwisseling uit van leermateriaal zodat de leerlingen een eenduidig aanbod aangereikt krijgen.

Ook werkt de projectorganisatie in veel gevallen nauw samen met de brede-schoolcoördinator. Vaak is deze persoon ook het eerste aanspreekpunt voor de mentoren.

8.5 Deelnemers

Deelnemersaantal Huiswerkbegeleiding 2009/2010

Stadsdeel	School	Deelnemersaantal
Zeeburg	De Valentijnschool	50
	De Evenaar	23
	De J.P. Coenschool	27
Slotervaart	Ru Pare	24
	St.Jan de Doper	26
	Prof. Einsteinschool	44
De Baarsjes	Rosa Boekdrukker	31
Totaal		225

Overstap voor Ouder en Kind (OOK)

9.1 Inleiding

OOK naar de brugklas is een programma met als doel om ouders uit de Indische Buurt in Amsterdam Zeeburg van kinderen in groep 7 en 8 te informeren en handvaten te bieden om hun kind te begeleiden bij de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Dit project wordt gezamenlijk uitgevoerd in het schooljaar 2009-2010 door Ouderbetrokkenheid.nl, de Onderwijs Consumenten Organisatie (OCO), de Stichting voor Kennis en sociale Cohesie (SKC) en Bureau Maatschappelijke Ontwikkeling (BMO), in opdracht van het Stadsdeel Zeeburg. Ouderbetrokkenheid.nl heeft de coördinerende rol en is de methodiekontwikkelaar.

9.2 Doelstelling en doelgroep

Doel van het programma is de ouders van de kinderen uit de Indische Buurt, die de overgang van basisschool naar voortgezet onderwijs maken, te informeren en te begeleiden gedurende deze cruciale fase voor hun kind, opdat zij hun kind optimaal hierbij kunnen ondersteunen.

Om dit te bereiken hebben ouders niet alleen informatie en praktische handvatten nodig om hun kind te ondersteunen maar moeten zij, daar waar nodig, ook begeleiding krijgen om zich deze vaardigheden eigen te maken. Daarom bestaat het programma OOK naar de brugklas uit verschillende onderdelen die elkaar aanvullen en ouders de mogelijkheid geven om te oefenen met het in de praktijk brengen van de kennis en vaardigheden die zij krijgen aangereikt.

Er is voor gekozen om het programma, daar waar nodig, aan te bieden in een andere taal dan het Nederlands (Engels, Turks, Marokkaans-Arabisch). Daarvoor is gekozen omdat de informatie die aan ouders wordt gegeven van groot belang is voor de toekomst van het kind. Gezien de doelgroep zal een deel van de ouders de informatie in het Nederlands immers niet begrijpen. Daarom is er in dit geval het belang om goede ondersteuning van het kind te laten prevaleren boven het belang om ouders te stimuleren zo spoedig mogelijk Nederlands te leren.

9.3 Werkwijze

Het programma bestaat uit de volgende onderdelen:

- :: portfolio
- :: voorlichting
- :: workshops
- :: huisbezoeken
- :: telefonische vraagbaak

De SKC verzorgt de huisbezoeken. Ouders van de leerlingen van groep 7 en 8 uit de Indische Buurt worden door mentoren bezocht, zodat er dieper ingegaan kan worden op de groepsvoorlichting en op wat er tijdens de workshops is behandeld. Als handvat wordt de portfolio gebruikt. Deze wordt met de ouders doorgenomen. Er is ook ruimte voor individuele vragen die gaan over de overgang van PO naar VO. Samen met de ouders wordt er een evaluatieformulier ingevuld. Zij kunnen vragen doorgeven waar later ook op wordt teruggekomen. De mentoren beschikken tevens over een sociale kaart van Zeeburg, zodat ze de ouders ook kunnen informeren over wat er allemaal mogelijk is in het Stadsdeel.

Het doel is om zoveel mogelijk ouders te bereiken om meer informatie en duidelijkheid te geven over de overgang naar het VO. De ouders worden gestimuleerd om met hun vragen naar de school toe te stappen. Deze mogelijke barrière tussen ouders en school moet zo veel mogelijk geminimaliseerd worden.

9.5 Samenwerking

Dit project wordt uitgevoerd door vier partners. Het is dus vanzelfsprekend dat er over de gehele duur onderling veel samenwerking is. Er zijn echter wel duidelijk afspraken gemaakt met betrekking tot de eigen taken en verantwoordelijkheden zodat elke partij rekenschap kan afleggen voor de eigen prestaties. De taakverdeling is gemaakt op basis van de kwaliteiten en disciplines die elke partij in huis heeft.

Naast de onderlinge samenwerking is er ook samengewerkt met externe partijen als Civic i.v.m. de Huiswerk- klassen, DMO i.v.m. de loketten Zorg & Samenleving, Partou i.v.m. de naschoolse opvang en de oudercontact- medewerkers en met Taalwijzer i.v.m. de Nederlandse les.

Behalve bovengenoemde partijen heeft de SKC natuurlijk nauwe contacten onderhouden met de opdrachtgever Stadsdeel Zeeburg. Behalve de rol van opdrachtgever heeft het Stadsdeel zich opgesteld als een hechte partner die meedenkt en op een constructieve manier een steentje bijdraagt aan de realisering en succes van het project.

9.6 Deelname

In 2009 heeft de SKC 140 ouders weten te bereiken middels de huisbezoeken. Dit aantal zal in 2010 opgevoerd worden gedurende de tweede ronde van de huisbezoeken.

De projectorganisatie heeft tot aan december 2009 ruim 385 oudercontacten gerealiseerd. Deze zijn verdeeld over de ouders die de voorlichting hebben bijgewoond (143 ouders), de ouders die een huisbezoek hebben gehad (140 ouders) en de ouders die hebben geparticipeerd aan een workshop (103 ouders). Deze aantallen zullen allemaal opgevoerd worden daar het traject in 2010 nog doorgaat.

10. JUBILEUMJAAR MENTORPROJECT

Zoals in het voorwoord vermeld, stond een groot gedeelte van het kalenderjaar 2009 in het teken van het 10-jarig bestaan van het Mentorproject. Wat in 1998 is begonnen als een kleinschalig initiatief op drie scholen, is uitgegroeid tot een project dat in het schooljaar 2008/2009 zo'n 1500 leerlingen op 47 basisscholen in zeven verschillende stadsdelen heeft ondersteund en begeleid. Dit vanuit de visie dat begrip en respect voor elkaar bewerkstelligd kan worden door kennisoverdracht en kennisname van elkaar. Niet de verschillen staan centraal maar juist de gezamenlijke, positieve samenwerking aan de toekomst.

10.1 Jubileumreceptie 10-10

In het kader van dit tienjarig bestaan heeft de SKC op 10 oktober 2008 een receptie verzorgd voor alle betrokkenen. De opkomst was hoog en van allerlei pluimage: staatssecretaris van onderwijs, stadsdeelvoorzitters, wethouders, schooldirecteuren, leerkrachten, vertegenwoordigers van diverse fondsen, raden en stichtingen, (oud-)mentoren en medewerkers van de SKC.

In de weken van de aanloop naar dit feest hadden Mentorproject-leerlingen uit de groepen 7 en 8 van alle deelnemende basisscholen elk een lapje vervaardigd met een tekening of felicitatie voor het Mentorproject. Al deze lapjes werden samengeknoot en vormden een deken. Dit symboliseerde het Mentorproject, als warme deken over de stad verspreid. Tevens hebben alle gasten bij binnenkomst op een gekleurd kaartje hun wens opgeschreven voor de toekomst van het Mentorproject. Deze kaartjes werden aan ballonnen gebonden en om tien over tien 's avonds losgelaten in de Amsterdamse avondlucht.

10.2 Voetbaltoernooi 10 jaar Mentorproject

Op zaterdag 13 juni 2009 heeft de SKC voor het eerst een groot voetbaltoernooi georganiseerd voor haar Mentorproject-leerlingen ter ere van het tienjarig bestaan. Het toernooi stond in het teken van 'Gezondheid', 'Sport' en 'Respect'.

Meer dan driehonderd leerlingen hebben meegedaan aan dit toernooi. Zij zijn begeleid door ruim 60 mentoren, 15 werknemers van de SKC en 12 scheidsrechters. De leerlingen zijn om 9.00 uur in de ochtend op hun eigen basisschool opgehaald door de mentoren en begeleid naar sportpark Voorland in Amsterdam Oost. De dertig teams kwamen uit de verschillende stadsdelen. Uit Stadsdeel De Baarsjes hebben vier scholen meegedaan.

10.3 Conferentie: 'Tussen orthodoxie en professionaliteit'

Voor de SKC was het tienjarig bestaan een uitgelezen moment om een kwestie aan de kaak te stellen dat de gemoederen al lang bezighoudt. In de afgelopen jaren heeft de SKC in toenemende mate te maken met jonge studenten die het een en ander voor de stichting willen betekenen. Deze studenten worden vaak geweigerd door scholen omdat zij hun geloofsovertuiging dusdanig beleven dat deze resulteert in gedragingen die niet worden gewaardeerd in sommige professionele omgevingen. Het meest voorkomende voorbeeld is de overtuiging van jonge Islamitische studenten geen hand te geven bij het groeten. Vaak betreft het echter studenten met uitstekende kwaliteiten die heel wat kunnen betekenen voor de doelgroep.

De SKC heeft op 10 juni 2009 samen met het *ACB kenniscentrum voor emancipatie en participatie* een conferentie georganiseerd met de titel *Tussen orthodoxie en professionaliteit*. Doel van deze conferentie is het wegnemen van weerstanden om het gesprek aan te gaan bij de partijen die te maken hebben met deze problematiek. Daarbij is kennisoverdracht een subdoel. Regelmatig is onwetendheid immers de oorzaak van discrepanties die in een samenleving ontstaan.

Tijdens deze middag heeft Pedagoog en filosoof Henk Blenkers door laten schemeren dat het normaal is dat jongeren experimenteren en provoceren. Provocatie leidt tot reacties en draagt aan bij identiteitsvorming. In pedagogische zin kan radicalisering als een geschenk, met name voor docenten, worden opgevat. Om dit proces goed te begeleiden heeft een docent een pedagogische rol te vervullen. Volgens Blenkers moeten docenten radicaal gedrag niet te snel veroordelen, maar zich juist openstellen voor de gedachten en normeringen die achter dat gedrag liggen. Wat betreft dergelijke pedagogische kwaliteiten schieten docenten volgens Blenkers vaak tekort.

De andere spreker was hoogleraar interculturele communicatie David Pinto. Volgens hem wordt de rol van religie schromelijk overschat. Radicalisering is van alle tijden. In iedere samenleving is een kleine groep die radicaal gedrag vertoont. Daar moet je volgens hem niet al te krampachtig mee omgaan.

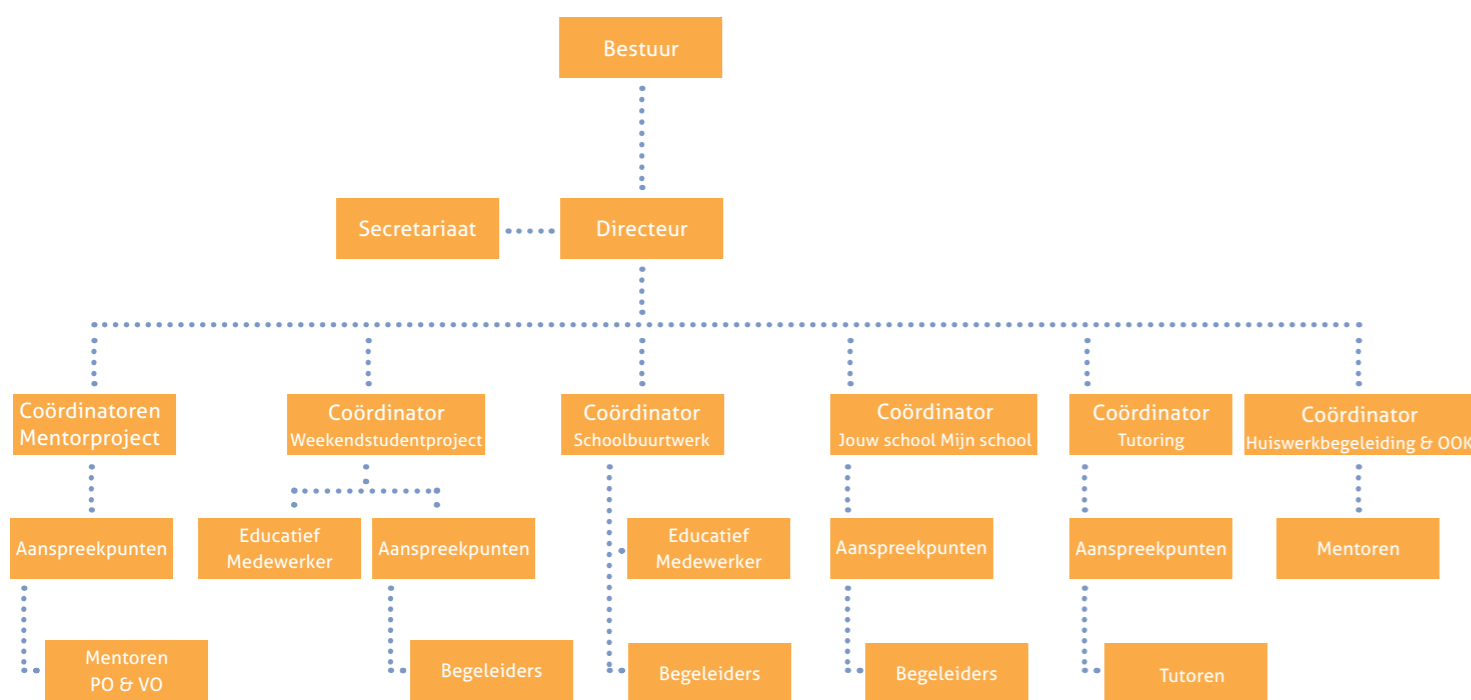
Na de inleidingen van Blenkers en Pinto volgden workshops van Mohamed Chippih (Radar advies) en Roemer van Oordt (ACB Kenniscentrum) over het herkennen van radicalisering, van Lorenzo van Dijk en Celina Alff (SKC) over "het hand geven of niet" en van Jessica Silversmith (Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam) over het tegengaan van discriminatie in het onderwijs.

De conferentie werd afgesloten met een levendig debat met de stadsdeelvoorzitters Marcouch (Slotervaart) en Verbeet (Oost-Watergraafsmeer), Altuntas (ISBO), Drupsteen (directeur VO-praktijkschool) en Nolting (directeur basisschool).

11. ORGANISATIESTRUCTUUR

Het bestuur van de SKC is de eindverantwoordelijke voor de uitvoering van het Mentorproject. De directeur is verantwoordelijk voor het management en de uitvoering van alle projecten van de SKC. Per geografisch gebied (meestal een of twee stadsdelen) is er een coördinator aangesteld. Deze stuurt de contactmentoren (aanspreekpersonen) aan die op hun beurt de mentoren aansturen.

11.1 Organogram

11.2 Bestuur

Het bestuur van de SKC bestaat uit maatschappelijk geëngageerde personen met verschillende etnische achtergronden, die verschillende voor de SKC relevante beroepen uitoefenen. Het bestuur stelt het beleid van de stichting vast en draagt eindverantwoordelijkheid van de organisatie. Het bestuur komt elke twee a drie maanden bijeen en wanneer nodig tussentijds. Het bestuur van de SKC bestond in 2009 uit zeven personen en een externe adviseur die het bestuur en de organisatie adviseert op strategisch niveau.

11.3 Directie

De directie die is vertegenwoordigd door de directeur is verantwoordelijk voor het managen van alle activiteiten van de SKC en draagt verantwoording af aan het bestuur. Hij is belast met de dagelijkse gang van zaken en is verantwoordelijk voor het in goede banen leiden van de organisatie. Eens per twee weken belegt hij vergaderingen met het team van de coördinatoren. Ook is hij regelmatig actief tijdens andere overlegbijeenkomsten. Voorts voert hij regelmatig individuele gesprekken met het personeel en is actief bezig in de omgeving om de ontwikkelingen in de wereld van de onderwijsgerelateerde welzijn bij te houden. Zo onderhoudt hij contacten met lokale overheden, de fondsen, de scholen en alle potentiële samenwerkende partners. Bij tal van zaken wordt de directeur geassisteerd door de directiesecretaresse.

11.4 Coördinatie

Het personeelsteam bestaat uit o.a. zeven coördinatoren voor mentoring in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs, een coördinator voor het Weekendstudentproject, een coördinator voor het project Jouw School Mijn School en het project Tutoring, een coördinator voor Schoolbuurtwerk en een coördinator voor de projecten Huiswerkbegeleiding en OOK. Iedere coördinator heeft een afgebakende verantwoordelijkheid voor een groep scholen, groep mentoren of begeleiders, activiteiten of een project. Zij worden aangestuurd door de directeur die de voortgang van de activiteiten bewaakt en nieuwe afspraken maakt.

Per school wijst de coördinator een aanspreekpersoon (een ervaren mentor) aan, om de zaken op schoolniveau te regelen. Deze valt onder directe verantwoordelijkheid van de coördinator.

11.5 Communicatie

Het bestuur vergadert in de regel eens per drie maanden met elkaar om de voortgang van de SKC op strategisch niveau door te spreken. Daarin worden besluiten genomen en acties doorgevoerd. Op basis van uitzondering of behoefte belegt het bestuur extra vergaderingen om dringende of belangrijke zaken te bespreken. Alle coördinatoren hebben onder leiding van de directeur elke twee weken een beleidsoverleg. Hierin bespreken zij het beleid en de lopende zaken uit de projecten en activiteiten, en maken zij werkafspraken.

Vervolgens houden de projectcoördinatoren regelmatig een overleg met hun aanspreekpersonen en mentoren. De aanspreekpersonen houden op hun beurt wekelijks voor- en nabesprekingen met mentoren.

Naast deze vastgestelde contactmomenten vinden er regelmatig overlegmomenten plaats die in het kader van een specifieke activiteit worden belegd. Daarbij kan gedacht worden aan de werving van mentoren, het uitvoeren van schooloverkoepelende activiteiten, intervisiebijeenkomsten etc.

STICHTING VOOR Kennis en sociale Cohesie

Swammerdamstraat 38bg, 1091 RV Amsterdam

T: 020 - 675 08 80 F: 020 - 670 84 56

W: www.skcn.net E: info@skcn.net